

**VILNIAUS BALTUPIŲ
PROGIMNAZIJA
5 C KLASĖ**

PROJEKTAI

2022

MATEMATIKA

KAŠTONAS

Kiek tokių medžių auga prie mokyklos?
Įrašykite skaičių **12**.

Yra nustatyta, kad vidutiniškai per metus
laisvai augančio medžio kamieno apimtis
per metus padidėja maždaug 2,5 cm.

Nustatykite jūsų pasirinkto(-ų) medžio(-ių)
aukštį.

Apie 4-5 metrai.

Pamatuokite medžio kamieno apimtį (C) 1,5 m aukštyje nuo žemės paviršiaus.

Ats.: C=80 cm

Gautą atsakymą padalykite iš 2,5. Gautas atsakymas ir bus apytikslis medžio amžius.

$80:2,5=32$ (metai)

80,0	2,5
800	25
-75	32
50	
-50	
0	

Ats.: 32 metai

Apskaičiuokite medžio skersmenį (d)

$$d = 80 : 3,14 = 25 \text{ (liek. 244)}$$

$$\text{Ats.: } d = 25 \text{ (liek. 244) (cm)}$$

80,00	3,14
8000	314
-628	25
1720	
-1570	
1500	
-1256	
244	

Apskaičiuokite medžio spindulį (r)

$$r = 25,4 : 2 = 12,7$$

$$\text{Ats.: } r = 12,7$$

25,4	2
254	20
-20	12,7
54	
-40	
140	
-140	
0	

žinome, kad šiuos dydžius galima gauti naudojant formules $d = C : 3,14$; $r = d : 2$.

Apskaičiuokite medžio skerspjuvio plotą 1,5m aukštyje. Skerspjūvio ploto apskaičiavimui pasinaudokite formule $S = 3,14 * r^2$ Parašykite sprendimą ir gautą atsakymą.

$$S = 3,14 * 12,7 * 12,7 = 506,45060 \text{ (cm}^2\text{)}$$

	12,7		16,129
x	12,7	x	3,14
	889		64516
+ 254		+ 16129	
+ 127		+ 48387	
	161,29		506,450600

Ats.: 506,45060 cm²

1 Užduotis

► Kokį medį pasirinko jūsų klasė?

Kaštonas

2 Užduotis

Šis medis auga prie mūsų Baltupių progimnazijos. Jų iš viso auga 4

3 Užduotis

► Medžio kamieno apimtis-(c)=147cm

Apytikslis kaštono amžiaus skaičiavimas.

Kamieno apimtį reikia padalinti iš 2,5

$$147:2,5=58,8=59 \text{ metai.}$$

Šiam kaštonui apytiksliai yra 59 metai.

4 Užduotis

Medžio skersmens skaičiavimais:

$$d=c:3,14$$

Kai $c=147\text{cm}$.

$$d=147:3,14=46,82\text{cm}.$$

5 Užduotis

► Medžio spindulio skaičiavimas:

$$r=d:2$$

Kai $d=46,82\text{cm}$.

$$r=46,82:2=23,41\text{cm}.$$

6 Užduotis

► Kaštono skerspjuvio plotas 1,5m aukštyje:

$$s=3,14*r^2$$

Kai $r=23,41\text{cm}$.

$$s=3,14*23,41^2$$

$$s=3,14*23,41*2=147,02\text{cm}.$$

Pamatuokite medžio
kamieno apimtį (C) 1,5
m aukštyje nuo žemės
paviršiaus

medžio kamieno apimtį $C = 1,14 \text{ cm}$

Medžio skerspjūvio plotas

$$6) \text{ Skerspjūvio plotas } (S) = 3,14 * r^2$$

$$S = 3,14 * 182^2 = 3,14 * 182 \text{ mm} = 3,14 * 33124 = 104009 \text{ mm}^2$$

Mįslės,
minklės,
eilėraščiai
pasirinktam
medžiui
apibūdinti.

LIETUVIŲ KALBA

Mjislė Nr. 1

As esu braunios spa-
lvos medis suteikiu
šalta atpyravoj tu
pailsėsi po mono
karūna romia be
karšta diena (liepa)

Mīslē Nr. 2

Vējas drebia medži,
kreipnociš kairis
ē dēšne, vīnos-
pakreipti, o duvra
slaitas lapija
šūgādejoš (kloros)

Mīslē Nr. 3

Īslīnaučs statīnēs
trūpīnu, palēidu
šalēnīs or ušāngou
Ašūolos

Mīslē Nr. 4

Jis nēra lapuotās
net vēlyra para
saru tāškuotas
maro šakas
Zolīo monētos
Guoba

Mīslē Nr. 6

Mašojē trobeleje
cī kiekrievy dūvy
yra medis (kugis)

Mjislė Nr. 7

7
Šeriu kiaules ir
voveres rieko, kad
vaisius yra mano
kreivėle (Ašvedas).

Mīslē Nr. 8

Aš tapau aukstas ir galīgas, rebjau,
nei ~~delex~~ perkūrijos nei delex
(Ašūdas).

Mīslē Nr. 9

Budens diena
skaidri, skaidri
rumeta liūtas
Zuvis Zemyr (pelema)

Mjislė Nr. 10

Įolia karūna
Aštau pakilo
auga juodoji
tuopa jis vadinosi
šernas

MĪSLĒS APIE KAŠTONUS (MANO SUGALVOTOS)

Žalias kamuoliukas, piktas kaip ežiukas. Kas? (Kaštonas)

Žalias kaip lapas, bet ne lapas, spygliuotas kaip kaktusas, bet ne kaktusas. Kas?

(Kaštonas)

Žalias pyragėlis, rudas vidurėlis. Kas? (Kaštonas)

Minklės, mįslės, eilėraščiai

Rusnė Akramaitė 5c, medis-kaštonas.

Eilėraščiai

Rudeninis maršas

Kaštonai trenkia rudeninį maršą
Krituoliai veržiasi į paskutinį mūšį
Baloj ne mano veidas - jo nevykęs
šaržas
Jį ištaisyti nebėgaliau - pieštukas lūžo

Lietus išmaudo miestą tarsi vaiką
Ir saulės rankšluosčiu šiltai užkloja
Iki vidurnakčio dar liko marios laiko
Einu gatve ir lapų gėlės skleidžiasi
po kojom

Kaštonai

Vilniuj kaštonai išsprogo
Šiomet kaip niekad masiškai
Sėdim ant čerpinio stogo
Ir diskutuojam dvasiškai

Dalinamės knygų siužetais
Šventųjų Raštų istorijom
Knygom naujausiom poetų
Ir užsimiršę kvatojamės

Juokas virš Vilniaus aidi
Gyventojai spėja - griautinis
Tai jų nereikšmingos klaidos
Ne pirmos, ne paskutinės

Akimirką žodžiai baigias
Ant stogo ilgiau jų pakanka
Kaštonai - pavasario snaigės
Žiedais švelniai krenta į ranką

Eilėraščiai

Tik

Tik tavo rankos ir tavo kūnas,
ir tavo kvapas, ir tavo žodžiai,
lipnus kaip vasaros medus sotumas
mes atsivalgėm viens kito godžiai

mes atsigėrėm viens kito svaigiai
ir nepalikom rytojui nieko
sakei, kad skyrėmės mylėt nebaigę
aplinkui krentant kaštonų sniegui

Vėjas

Kaštonų taurės aplink pakibo
Pavasario karšta puota
Alyvų kvėpiančion sodybon
Esu lyg šventėn pakviesta

Su raudonais naujais bateliais
Per miesto parką aš lekiu
O vėjas plaukus aršiai velia
Ir aš ant jo linksmi šaukiu:

“Nesugadinsi man šios šventės
Nesulaikysi nors tu ką
Man šiandien bėgti - tai gyventi
Kaip vėjas šiandien aš laisva“.

Ona Baliukienė
Nelukštenami Kaštonai

Kaštonas liko vienišas,
Toks raustantis ir mielas,
Liūdnas prie namų,
Kad ir dabar, atrodo, lukštenu,
Savo vaikams nešu,
Švelnius jo vaikučius,
Tegu paglosto,
Priglaudžia prie lūpų,
Atsimena ir namučius,
Kuriose augo,
Lyg tūkstančius žingsnelių
Aplink juos...
Oi, kas tie skverai,

Anelė Šnukiškytė
Kaštonas

Kaštonų alėją mylėjau, kaštonas
man auga prie lango.
Kaštonas gražiai pražydėjo, tik liepa
viršūnę jam lamdo.

Negali, vargšelis klestėti, po liepos
šakom susigūžęs,
Negali gamtužės stebėti, nemato
šviesiosios saulutės.

Iš kito jį šono kankina ir spaudžia
sena obelytė.
Kur kelti viršūnę, nežino, lietutis ir
jam nor palviti

Valdemaras Kukulas

Kaštonai

Nuo seno

Kaštono

Nukrito

Gražiai

Į pievą

Geltoną

Mažiukai

Ežiai

Jie rieda,

Atstatę

Mažus

Spygliukus,

Ir kviečia

Priseno

Ona Baliukienė

Kaštonas ilgai žydi

Šįmet pavasaris vėsus...

Žiūrėk, ko taip ilgai

Kaštonas mano žydi?

Tu daug jau metų nematei

Ir nežinai, kad jis

Po mano langu,-

Tarsi žvakėmis -

Vis baltas, nusagstytas...

Ir naktį apšviestas

Mano sielos lange,

Kad tu matytumei,

Kaip laukiu aš tavęs

Iš tolimų kraštų sugrižtančio...

Toks juodas ilgesys

Tik naktimis matyti...

Budėsiu iki paryčių,

Sapne tave matysiu

Ir džiaugsmo ašara nukris,

Kaštonas ją priims

Ir pasidžiui

Mįslės

1. Spygliuoti ežiai augti
ant galingo medžio
atėjus rudeniiui - jie
taps nuogi. Kas?

2. Ežiuko namelis,
veršiuko akelė. Kas?

Iliustracija

Anglų kalbos projektai

BIRCH- BERŽAS

About birches

- Birches are one of my favourite trees because I really like their weird smell. It has a tall trunk, in about six years they can grow up to 7 meters. Their trunk, branches and of course peel is white, black. Their leaves are green. If you touched their peel you probably would not get a splinter. Their roots are not that large. My favourite thing about them is that after that bark you can find It`s blood – sap. Sadly you can only find birch sap in spring.

- My class tree is chestnut. His bark is brown and smells like something delicious and at the same time something disgusting. This tree is green. His trunk is wet and the leaves are dry. Chestnut branches are long and sharp. Many ants are seen after peeling his bark. He smells sweet. He is big and beautiful.

- Žemyna Puskunigytė

Akvilė K. Medžiai. Anglų projektas

06-15 18.52_.aac

Gamtos žmogaus projektas “MEDŽIAI”

- Augalo ypatingi požymiai (kaip atpažinti) : kamienas (žievės spalva), lapai (paprasti ar sudėtiniai, kokia forma), kokie žiedai ir vaisiai. Augalo dalių gydomosios savybės.

- **Kamienas:**

Rudas su žaliomis, pilkomis dėmėmis

- **Lapai:**

Sudėtiniai plaštakiškai

- **Žiedai ir vaisiai:**

- Augalo dalių gydomosios dalys:
- Kaštonų sėklų arbata, kaštonų lapų arbata, kaštono žiedų sultys
- mažina skausmą, padeda nervų ir virškinimo sistemoms.

Ypatingiausi kaštonai

Kaip kaštonai atkeliavo į Europą

Kaštonai į Europą buvo atvežti 1576 metais per Konstantinopolį, kur turkai juos naudojo gydymo tikslams. Apie XVI amžių buvo sodinami visoje Europoje. Tai iš tiesų puikūs dideli medžiai, kuriuos nesunku atpažinti iš pirštuotų lapų. Paprastasis kaštonas kilęs iš Balkanų pusiasalio.

Storiausias kaštonas Lietuvoje- Salantų.

- ▶ Salantų kaštonas – storiausias kaštonas Lietuvoje, valstybės saugomas botaninis gamtos paveldo objektas, esantis Kretingos rajone, Salantuose.
- ▶ Kamieno apimtis – 4,90 m, Aukštis – 25,50 m.
- ▶ Paprastasis kaštonas – – vasaržalis medis, Lietuvoje nuo seno auginamas parkuose, tad manoma, kad ir Salantų kaštonas auga dar nuo senojo dvaro parko įkūrimo laikų (XIX a.). Tikėtina, kad kaštonas kaip ir kiti dvaro parko augalai buvo pasodinti Salantų dvarininko, Varšuvos universiteto adjunkto Konstantino Gorskio. Paskelbtas saugomu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. lapkričio 3 d. Ilgą laiką parkas buvo sužėlęs, apleistas, sunkiai praeinamas. 2013-aisiais jis buvo sutvarkytas ir atvertas lankytojams. Skaičiuojama, kad šiam medžiui galėtų būti apie 200 metų“

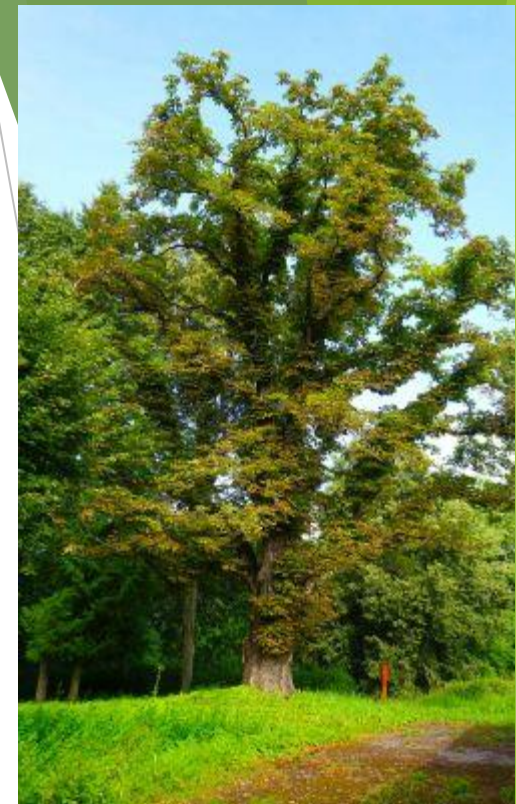
Vienas Seniausių kaštonų-Žagarės

- ▶ Lietuvos asociacija ėmėsi globoti seniausią Žagarės dvaro parko kaštoną, kuris jau ilgą laiką pažeistas agresyvaus grybo, kuris sukelia minkštąjį puvinį, kenkiantį medžio atsparumui. Dėl šio grybo pažeidimų nuo 2016 m. senasis parko kaštonas prie Žagarės dvaro rūmų lūžo ne kartą.
- ▶ Kaštonas Žagarės dvaro rūmų kieme ne veltui vadinamas seniausiu parko kaštonu – manoma, jog jis sodintas dar Naujosios Žagarės dvarą valdant didikams Zubovams XIX a. pr. Kai 1944 m. į Žagarės dvaro rūmus persikėlė vidurinė mokykla, veikusi čia iki pat 1975 m.,
- ▶ Daugiau nei pusė senojo maždaug 150 metų amžiaus parko kaštono lajos lūžo 2016 metų vasarą. Jo aukštis siekė 11 metrų, o apimtis 1,3 metro aukštyje – beveik keturis metrus. Atlikus pirminius gelbėjimo darbus kaštonas buvo laistomas, tręšiamas, tačiau šaka nebesužaliavo, o 2019 metų vasarą per vėtrą kelių metrų aukštyje lūžo jau pagrindinis medžio kamienas.

Aukštadvario kaštonas

- ▶ Medis ošia šalia centrinio dvaro rūmų pastato, Liepų g. 15, Aukštadvaris, Trakų r. yra geometrinio dvaro parko dalis. Kaštonas yra patogiai prieinamoje vietoje, jo aplinką prižiūri žemės sklypo savininkas, Aukštadvario regioninio parko darbuotojai ir Aukštadvario gimnazijos mokiniai. Čia vyksta edukaciniai užsiėmimai, renginiai.
- ▶ Kamieno apimtis 1,3 m aukštyje - 402 cm, aukštis - 22 m, amžius: apie 180 metų.
- ▶ Neseniai buvo gydomas gamtos paveldo objektas -dvaro parko kaštonas. Lietuvos arboristikos centro specialistai, lyg akrobatai, lipo į medžius, genėjo sausas ir ligotas šakas, tvarkė žaizdas, specialiais lynais sutvirtino įtrūkusius kamienus. Medžiams buvo suformuotos siauresnės lajos, todėl sumažėjo sulaužymo pavojus.

Technologijų projektas.

